

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 24.7.2007
COM(2007) 456 definitief

2005/0211 (COD)

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT**

overeenkomstig artikel 251, lid 2, tweede alinea, van het EG-Verdrag

betreffende het

**gemeenschappelijk standpunt van de Raad met het oog op de vaststelling van een
richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor
communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu
(kaderrichtlijn mariene strategie)**

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE
AAN HET EUROPEES PARLEMENT**

overeenkomstig artikel 251, lid 2, tweede alinea, van het EG-Verdrag

betreffende het

**gemeenschappelijk standpunt van de Raad met het oog op de vaststelling van een
richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor
communautaire maatregelen betreffende het beleid ten aanzien van het mariene milieu
(kaderrichtlijn mariene strategie)**

(Voor de EER relevante tekst)

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Toezening van het voorstel aan het EP en de Raad 24.10.2005
(document COM(2005) 505 definitief - 2005/0211/COD):

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité: 20.4.2006

Advies van het Comité van de Regio's: 26.4.2006

Advies van het Europees Parlement in eerste lezing: 14.11.2006

Vaststelling van het gemeenschappelijk standpunt: 23.07.2007

2. DOEL VAN HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

Het mariene milieu staat in Europa in toenemende mate aan ernstige bedreigingen bloot. In Europa blijft de mariene biodiversiteit afnemen en er doen zich ook kwalitatieve wijzigingen voor. Mariene habitats worden vernietigd, beschadigd en verstoord. Een extra moeilijkheid daarbij vormen bepaalde institutionele hinderpalen voor een betere bescherming van Europa's mariene milieu, alsook het bestaan van aanzienlijke hiaten in onze informatie en kennis.

De huidige aantasting van het mariene milieu en de daarmee gepaard gaande erosie van het ecologisch kapitaal brengen de mogelijkheden van de Europese zeeën en oceanen om als bron van economische welvaart en werkgelegenheid te fungeren in gevaar. Als hiertegen niets wordt ondernomen, zal dit het vermogen van het "maritieme cluster" van EU-activiteiten ondermijnen om een significante bijdrage te leveren aan de agenda van Lissabon.

Doel van de voorgestelde kaderrichtlijn mariene strategie is, de ecologische gezondheid van Europa's zeeën en oceanen te herstellen door tegen 2021 een "goede milieutoestand" daarvan te bereiken en in stand te houden. Omdat de toestand van en de problemen voor het mariene milieu in de EU van regio tot regio verschillen, worden in het voorstel Europese mariene regio's omschreven op basis van geografische en milieucriteria.

Op EU-niveau worden geen specifieke beheersmaatregelen voorgeschreven. De richtlijn voorziet in een geïntegreerd beleidskader dat rekening houdt met alle milieueffecten en -bedreigingen en duidelijke en operationele acties omvat om het mariene milieu doeltreffender te beschermen. De richtlijn zal op het niveau van de mariene regio's moeten worden uitgevoerd en in de praktijk gebracht.

De strategieën zullen in een eerste fase worden gebaseerd op een beoordeling van de toestand van het milieu, zodat bij de ontwikkeling van het beleid gebruik kan worden gemaakt van de beste beschikbare wetenschappelijke kennis. In een tweede fase zal elke lidstaat, in nauwe samenwerking met de andere lidstaten en belanghebbende derde landen in de mariene regio, een mariene strategie voor zijn mariene wateren ontwikkelen en ten uitvoer leggen die erop gericht is, een "goede milieutoestand" te bereiken. De lidstaten worden aangespoord om de ontwikkeling van hun mariene strategieën in te passen in het kader van de bestaande verdragen betreffende regionale zeeën – OSPAR voor het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan, HELCOM voor de Oostzee, het Verdrag van Barcelona voor de Middellandse Zee en het Verdrag van Boekarest voor de Zwarte Zee.

De voorgestelde richtlijn mariene strategie maakt deel uit van het 6e Milieuactieprogramma dat in 2002 is aangenomen. De richtlijn moet ook worden gezien in de ruimere context van de ontwikkeling van een nieuw maritiem beleid voor de EU, zoals aangekondigd in het Groenboek *Naar een toekomstig maritiem beleid voor de Unie: Een Europese visie op de oceanen en zeeën* dat op 7 juni 2006 door de Commissie is aangenomen¹. De voorgestelde kaderrichtlijn mariene strategie vormt de milieupijler van het toekomstige maritieme beleid van de EU.

3. OPMERKINGEN BIJ HET GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT

3.1 Algemene opmerkingen

De Commissie heeft **52** van de **87** door het Europees Parlement in eerste lezing aangenomen amendementen geheel, gedeeltelijk of in principe aanvaard. Van deze **52** amendementen zijn er **37** in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt.

De Commissie heeft de amendementen aanvaard die een erkenning behelzen van het belang van de ecosysteembenadering voor het beheer van Europa's mariene milieu en van samenwerking tussen de lidstaten en niet-EU-landen bij de ontwikkeling en uitvoering van mariene strategieën op regionaal niveau, alsook van de noodzaak om milieu-integratie te bevorderen. De Commissie heeft ook amendementen aanvaard die resulteerden in een verduidelijking van de tekst, met name met betrekking tot definities, koppelingen met andere relevante richtlijnen (bv. de kaderrichtlijn water, de vogelrichtlijn en de habitatrichtlijn), de geografische werkingssfeer (uitbreiding tot de Zwarte Zee), verwijzingen naar relevante internationale verdragen en de toevoeging van bepaalde beschrijvende elementen("descriptoren") van "goede milieutoestand".

De Commissie heeft de amendementen verworpen waardoor de uitvoeringstermijnen zouden worden verkort, aangezien dit niet realistisch is. De Commissie heeft ook de amendementen verworpen waardoor in de richtlijn de verplichting zou worden opgenomen om beschermde mariene gebieden aan te wijzen. Dergelijke gebieden moeten worden gezien als een middel

¹ COM(2006) 275 definitief.

om de "goede milieutoestand" te realiseren en niet als een doel op zich; de aanwijzing ervan dient dan ook facultatief te zijn. Met betrekking tot de belangrijke kwestie van de opnemings van descriptoren van "goede milieutoestand" kon de Commissie het eens zijn met bepaalde suggesties van het Parlement, maar heeft zij een uitgesproken voorkeur voor descriptoren die gericht zijn op milieukwaliteitsfactoren i.p.v. op specifieke milieubelastende factoren. Een uitsluitend op milieubelastende factoren gebaseerde benadering zou er onvermijdelijk toe leiden dat mogelijke risico's en bedreigingen over het hoofd worden gezien; op die manier zal de EU er niet in slagen een fragmentaire aanpak van het beheer van het mariene milieu te overstijgen. Ten slotte heeft de Commissie ook de amendementen verworpen die voorzagen in financiële ondersteuning *ad hoc* voor de uitvoering van de voorgestelde richtlijn of in het verlenen van een bijzondere status aan bepaalde regio's.

3.2 Specifieke opmerkingen

3.2.1 Amendementen van het Parlement die door de Commissie zijn aanvaard en volledig of gedeeltelijk in het gemeenschappelijk standpunt zijn opgenomen

De volgende amendementen zijn op passende wijze in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt: nummers **1, 3, 6, 7, 8, 12, 15, 16, 18, 22, 23** (overwegingen), **25, 26, 27, 28, 29, 31, 33, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 56, 60, 63, 70, 75, 77** en **84** (artikelen).

Amendement **1** tot uitbreiding van de geografische werkingssfeer van de richtlijn, met name tot de Zwarte Zee, is door de Raad overgenomen met uitzondering van de verwijzing naar de Noordelijke IJszee. Amendement **3**, waarin wordt gewezen op de druk waaraan zeeën en oceanen blootstaan, amendement **6**, dat het belang van ecosystemen beklemtoont, en amendement **7**, waarin naar biologische en milieudoelen wordt verwezen, zijn gedeeltelijk overgenomen.

Amendement **8** is gedeeltelijk in de tekst verwerkt. De verwijzing naar integratie is geherformuleerd op een wijze die voor de Commissie helemaal aanvaardbaar is.

Amendement **12** betreffende het belang van samenwerking met derde landen is grotendeels overgenomen (zie de 18e overweging) met uitzondering van het idee om partnerschappen te initiëren.

Amendement **15** over kosteneffectiviteit en de behoeften aan onderzoek en monitoring is in de tekst geïntegreerd.

Ook amendement **16**, dat verwijst naar ecologische functies, is grotendeels daarin verwerkt.

Amendement **18** over het belang van marien onderzoek in het 7^e Kaderprogramma voor wetenschappelijk onderzoek is grotendeels overgenomen.

Amendement **22**, dat beklemtoont dat in het gemeenschappelijk visserijbeleid rekening moet worden gehouden met deze richtlijn, is overgenomen.

Amendement **23**, dat een verwijzing toevoegt naar de ecosysteembenadering en het voorzorgsbeginsel, is verwerkt in de overwegingen (5), (7) en (40).

Aan amendement **25**, dat een nuttige verwijzing bevat naar de kwaliteit van de wateren in de kandidaat-lidstaten en geassocieerde staten, is indirect tegemoetgekomen via artikel 6, dat de samenwerking tussen lidstaten onderling en tussen lidstaten en derde landen behandelt.

Amendement **84**, waardoor middels een nieuwe overweging naar beschermde mariene gebieden wordt verwezen, is volledig overgenomen.

Amendement **26** met betrekking tot bestaande verplichtingen, afspraken en initiatieven op internationaal niveau is gedeeltelijk in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt in de definitie van 'mariene wateren' (artikel 3) via een verwijzing naar het VN-Verdrag inzake het recht van de zee.

Amendement **27** is verwerkt in artikel 3, dat de definities bevat. In overeenstemming met het amendement van het Europees Parlement betreffen de definities 'mariene wateren', 'milieutoestand', 'goede milieutoestand' en 'verontreiniging'. Wel zijn er soms inhoudelijke verschillen. In het bijzonder zijn de 'mariene wateren' volgens de definitie die in het gemeenschappelijk standpunt wordt gehanteerd, beperkt tot wateren zeewaarts van de basislijn vanwaar de breedte van de territoriale wateren wordt gemeten. Hierdoor wordt de werkingssfeer van de richtlijn mariene strategie, wat betreft de zeewaarts van de basislijn gelegen wateren die onder de kaderrichtlijn water vallen, beperkt tot elementen die relevant zijn voor het mariene milieu maar die buiten de werkingssfeer van de kaderrichtlijn water vallen. In tegenstelling daartoe omvat de definitie van amendement **27** ook getijdenwateren, waardoor een ruimere overlapping ontstaat met de wateren waarop de kaderrichtlijn water van toepassing is. Voorts is de definitie van 'goede milieutoestand' in het gemeenschappelijk standpunt minder gedetailleerd dan die in amendement **27**. Tot slot omvat amendement **27** een definitie van 'beschermde mariene gebieden' die in het gemeenschappelijk standpunt niet is opgenomen, terwijl dat gemeenschappelijk standpunt wel definities bevat die in amendement **27** niet voorkomen ('milieudoel', 'specifiek gebied', 'regionale samenwerking' en 'regionaal zeeverdrag').

Met amendement **28** is rekening gehouden door de toevoeging van de Zwarte Zee aan de lijst van mariene regio's (artikel 4).

Amendement **29**, dat wijst op de noodzaak van afstemming op de relevante internationale verdragen, is gedeeltelijk en indirect in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt (cf. de verwijzing naar de samenhang met het VN-Verdrag inzake het recht van de zee in artikel 3).

Amendement **31** kan geacht worden in het gemeenschappelijk standpunt te zijn verwerkt indien onder "gecoördineerde mariene strategie voor elke regio" een bundeling van nationale strategieën wordt verstaan en niet één enkele regionale mariene strategie als zodanig. De grotere nadruk die in het gemeenschappelijk standpunt wordt gelegd op regionale samenwerking (artikel 6) zal precies bijdragen tot de totstandkoming van goed gecoördineerde strategieën op regionaal en subregionaal niveau. Ook met de amendementen **33**, **37** en **47**, die eveneens doelen op het opstellen van regionale mariene strategieën, is rekening gehouden (in artikel 6) als men er andermaal van uitgaat dat met "regionale mariene strategie" een bundeling van nationale strategieën wordt bedoeld, zonder dat daarbij sprake is van een collectieve verantwoordelijkheid.

Amendement **36** is in de tekst verwerkt (in artikel 5, lid 3) in de mate dat in een mechanisme voor snellere tenuitvoerlegging is voorzien. De koppeling aan EU-steun is gedeeltelijk – en op een voor de Commissie aanvaardbare manier – overgenomen via de verwijzing naar een uitnodiging tot ondersteuning door de Commissie in artikel 5.

Amendement **39** betreffende beschermde mariene gebieden is geïntegreerd in artikel 13, lid 4, van het gemeenschappelijk standpunt, met uitzondering van de door het Parlement gewenste

verplichting tot instelling van dergelijke gebieden, die voor de Commissie niet aanvaardbaar is.

Amendement **41** over regionale samenwerking is verwerkt in artikel 6 van het gemeenschappelijk standpunt. Hetzelfde geldt voor de amendementen **42** en **43** – met uitzondering van de verwijzing naar samenwerking met derde landen waarvan de vlaggenschepen varen in de mariene regio's van de EU.

Amendement **48** beoogt de toevoeging van een verwijzing naar ecosysteemfuncties in artikel 8. Het gemeenschappelijk standpunt komt aan deze wens tegemoet door de opnemings van een dergelijke verwijzing in artikel 3, lid 4 (definitie van 'milieutoestand').

Amendement **49** betreft vooral de noodzaak om bij het opstellen van de initiële beoordeling waarin artikel 8 voorziet, rekening te houden met relevante bestaande beoordelingen. Een gelijkwaardige bepaling is in het gemeenschappelijk standpunt opgenomen via de zinsnede "andere relevante beoordelingen [...] zoals de beoordelingen die gezamenlijk in het kader van de regionale zeeverdragen zijn uitgevoerd " in artikel 8, lid 2.

Amendement **51**, dat specifieke eisen m.b.t. de coördinatie en consistentie van de beoordelingen bevat, is indirect in het gemeenschappelijk standpunt meegenomen via bovenvermelde toevoeging aan artikel 8, lid 2, en via explicietere bepalingen inzake regionale samenwerking.

Amendement **53** is gedeeltelijk in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt. Hoewel de door het Parlement aangepaste formuleringen niet zijn overgenomen, zijn beide instellingen het eens over de noodzaak om te verwijzen naar een nieuwe bijlage (bijlage I) met algemene kwalitatieve descriptoren. Hierbij moet evenwel worden opgemerkt dat er tussen de Raad en het Europees Parlement grote meningsverschillen bestaan over de inhoud van de bijlagen.

Aan amendement **56**, dat vooral betrekking heeft op de opnemings van een verwijzing naar de vogelrichtlijn (79/409/EEG) en de habitatrichtlijn (92/43/EG) in artikel 11 (monitoringprogramma's), wordt gedeeltelijk tegemoetgekomen doordat het gemeenschappelijk standpunt naar beide richtlijnen verwijst in artikel 13 (programma's van maatregelen). De door het Parlement bij amendement **56** toegevoegde verwijzing naar GMES (wereldwijde monitoring voor milieu en veiligheid) is niet behouden. Hoewel de verwijzingen van de amendementen **50** en **63** naar specifieke waterrichtlijnen (91/271/EEG, 2006/7/EG) niet als zodanig zijn overgenomen, verwijst het gemeenschappelijk standpunt in artikel 8, lid 2, naar 'andere relevante beoordelingen' en in artikel 13, lid 2, naar 'relevante maatregelen die krachtens de Gemeenschapswetgeving [...] zijn vereist', zodat deze aspecten impliciet worden meegenomen.

Met amendement **60** is indirect en gedeeltelijk rekening gehouden. Het gemeenschappelijk standpunt bevat inderdaad een verwijzing naar de ecosysteembenadering (artikel 1). In de overwegingen wordt verwezen naar het voorzorgsbeginsel. Preventief optreden, het beginsel dat de vervuiler betaalt en grensoverschrijdende effecten worden niet uitdrukkelijk vernoemd.

Amendement **70**, dat de Commissie ertoe zou verplichten vier jaar na de inwerkingtreding van de richtlijn een verslag te publiceren over eventuele tegenstrijdigheden, is slechts gedeeltelijk en indirect in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt (zie *artikel 20*, dat in lid 2, onder g), melding maakt van 'een samenvatting van de bijdrage die door ander communautair beleid ter zake tot de verwezenlijking van de doelstellingen van deze richtlijn wordt geleverd'.

De amendementen **75** en **77**, waardoor de tekst in overeenstemming wordt gebracht met Besluit 2006/512/EG inzake comitéprocedures, zijn overgenomen (artikelen 22 en 23).

3.2.2 Amendementen van het Parlement die door de Commissie zijn aanvaard maar niet in het gemeenschappelijk standpunt zijn verwerkt

Wat de **overwegingen** betreft is amendement **2**, dat de EU als een schiereiland omschrijft, door de Raad niet gehandhaafd. Amendement **9** over regionale samenwerking is evenmin overgenomen.

Amendement **46**, waardoor de "bevoegde instanties" nader (namelijk als "nationaal") worden omschreven, is niet in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt.

De amendementen **52** en **58** betreffende regels voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van gegevens zijn niet in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt, hoewel artikel 8, lid 2, melding maakt van andere relevante beoordelingen die in het kader van de regionale zeeverdragen zijn uitgevoerd. De verplichting om de resultaten van de beoordelingen en monitoringprogramma's mee te delen aan het Europees Milieuagentschap is evenwel niet gehandhaafd. Aan de reserves van de Commissie omtrent het ontbreken van een verwijzing naar de INSPIRE-richtlijn in de amendementen van het Parlement is tegemoetgekomen via artikel 19, lid 3, van het gemeenschappelijk standpunt.

Amendement **55** is niet overgenomen. Noch de verwijzing naar de noodzaak om bij de vaststelling van milieustreefdoelen rekening te houden met grensoverschrijdende elementen, die voor de Commissie aanvaardbaar was, noch de rest van het amendement m.b.t. het tijdschema voor de uitvoering, waarmee de Commissie het niet eens was, is door de Raad gehandhaafd.

Amendement **57** betreffende de eis tot samenwerking tussen de lidstaten om de coherentie van hun monitoringmethoden te garanderen, is niet in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt.

Amendement **66** is wat de wezenlijke elementen betreft niet overgenomen, hoewel beide instellingen het eens waren om artikel 14 het nieuwe kopje 'Uitzonderingen' mee te geven. Het gemeenschappelijk standpunt bevat geen verwijzing naar klimaatverandering, ook al kon de Commissie daarmee instemmen. Ook de elementen van het amendement die voor de Commissie wegens hun geografische invalshoek niet aanvaardbaar waren, zijn door de Raad niet overgenomen. Wel is de door het Parlement gewenste verplichting voor de Commissie om gevolg te geven aan het verzoek van een lidstaat wanneer de bevoegdheid tot het nemen van maatregelen bij de Gemeenschap berust, in wezen in het gemeenschappelijk standpunt opgenomen, zij het in een ander artikel (artikel 15).

De amendementen **67** en **68** betreffende de instelling van raadplegingsprocedures voor belanghebbende partijen zijn niet overgenomen.

Amendement **73** ter verduidelijking van de doelstellingen van een eventuele herziening van de richtlijn is in het gemeenschappelijk standpunt niet gehandhaafd.

De amendementen **80**, **81**, **82**, **91** en **92** betreffende descriptoren van een goede milieutoestand vormen een veel uitvoerigere lijst van descriptoren dan de overeenkomstige lijst van het gemeenschappelijk standpunt (21 elementen vs. 11). Het grootste verschil betreft de opneming door het Parlement van een negental descriptoren die een omschrijving van "goede

milieutoestand" vereisen in termen van milieubelasting door specifieke menselijke activiteiten, zoals offshore-industrie (elementen l en n), scheepvaart (elementen m en o) en andere menselijke activiteiten (elementen p tot en met t)). Van de overige toestand- of effectgerelateerde descriptoren is er een aantal, weliswaar in beknoptere vorm, in het gemeenschappelijk standpunt opgenomen.

3.2.3 Door de Commissie verworpen amendementen van het Parlement die wel in het gemeenschappelijk standpunt zijn verwerkt

Amendement **38**, waardoor de Oostzee als "proefgebied" wordt aangewezen, is niet uitdrukkelijk overgenomen, maar het gemeenschappelijk standpunt erkent de mogelijkheid om proefprojecten uit te voeren als onderdeel van de tenuitvoerlegging van de richtlijn (artikel 5, lid 3).

De amendementen **62** en **64**, die de verplichting invoeren om beschermde mariene gebieden (MPA's) aan te wijzen, zijn niet volledig in het gemeenschappelijk standpunt verwerkt. Toch is gedeeltelijk aan deze amendementen tegemoetgekomen door de toevoeging van twee alinea's over de opnemings van MPA's in de programma's van maatregelen die moeten worden opgesteld (artikel 13, lid 4). Op te merken valt dat in het gemeenschappelijk standpunt geen sprake is van een verplichting tot het instellen van MPA's.

3.2.4 Amendementen van het Parlement die door de Commissie zijn verworpen en niet in het gemeenschappelijk standpunt zijn opgenomen

Wat de overwegingen betreft is amendement **4**, dat de Oostzee een uitzonderingsstatus verleende, verworpen. Amendement **5** m.b.t. kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen is niet overgenomen. Amendement **10**, dat oproept tot coördinatie tussen de lidstaten en derde landen, meer bepaald vlaggenstaten waarvan visserijvaartuigen actief zijn in de mariene wateren van de EU, is verworpen. Amendement **11** betreffende een rationele aanpak van het Natura 2000-netwerk is eveneens verworpen. De amendementen **13** en **17**, waarbij prioriteit wordt gegeven aan bepaalde onderzoekgebieden, zijn niet overgenomen.

De amendementen **14** en **88**, die voorzien in het opzetten van structuren *ad hoc* op lidstaatniveau ter organisatie van sectoroverkoepelende samenwerking, zijn verworpen.

Ook de amendementen **19** en **74** betreffende financiële steun van de Gemeenschap voor de uitvoering van de richtlijn zijn verworpen.

De amendementen **20**, **34**, **35**, **69**, **79** en **85**, waardoor alle uitvoeringstermijnen worden vervroegd, werden niet overgenomen.

Amendement **21** is op het punt van visserijbeheer in strijd met het Verdrag en is bijgevolg niet overgenomen.

Amendement **30**, waardoor Kroatië wordt toegevoegd aan de lijst van lidstaten aan de Adriatische Zee (artikel 4), is niet overgenomen. De Raad heeft er inderdaad voor gekozen in dat artikel elke verwijzing naar lidstaten achterwege te laten.

Amendement **32**, dat een bekrachtiging inhoudt van de verplichting om een goede milieutoestand te bereiken, is verworpen. Op dit belangrijke punt is de oorspronkelijke tekst van de Commissie in het gemeenschappelijk standpunt afgezwakt.

Amendement 40 houdende wijziging van de titel van artikel 6 is niet overgenomen.

Amendement 44, waardoor een specifiek regelgevingskader voor infrastructuurprojecten in het mariene milieu wordt ingevoerd, is verworpen.

Amendement 45 betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid is niet overgenomen.

Amendement 54, waardoor alle verwijzingen naar comitéprocedures voor de nadere uitwerking van descriptoren van een 'goede milieutoestand' worden geschrapt, is niet overgenomen.

De amendementen 59 en 61, met bepalingen over de aanneming van maatregelen en programma's inzake traceerbaarheid en detecteerbaarheid van mariene verontreiniging, zijn verworpen.

Amendement 65, dat van de Commissie verlangt dat zij criteria voor goede governance van de oceanen opstelt, is in het gemeenschappelijk standpunt niet gehandhaafd.

Amendement 71 tot invoering van de verplichting om de Noordelijke IJszee te beschermen, is verworpen.

Amendement 72, dat betrekking heeft op de beschermde mariene gebieden en voorziet in het opstellen van voortgangsrapporten over de totstandbrenging daarvan, is niet overgenomen.

Amendement 76, dat de toepassing voorschrijft van de nieuwe regelgevingsprocedure met toetsing voor de vaststelling van methodologische standaarden, is verworpen.

Amendement 78, waardoor voor de lidstaten verplichtingen zouden ontstaan ten aanzien van wateren die niet onder de jurisdictie of soevereiniteit van de EU vallen, is niet overgenomen.

Amendement 90, waardoor radionucliden uit de lijst van te beoordelen stoffen zouden worden geschrapt, is door de Raad niet gehandhaafd.

3.2.5 Bijkomende wijzigingen die door de Raad in het voorstel zijn aangebracht

Het gemeenschappelijk standpunt bevat een aantal belangrijke wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie. De Commissie betreurt dat het voorstel door deze wijzigingen wordt afgezwakt.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- **het geringere ambitieniveau van de richtlijn als gevolg van de wijziging van artikel 1:** Waar het oorspronkelijke voorstel van de Commissie de ontwikkeling voorschreef van mariene strategieën 'die erop gericht zijn een goede milieutoestand [...] te realiseren', is deze verplichting in het gemeenschappelijk standpunt afgezwakt door het gebruik van de uitdrukking 'met de bedoeling [...] een goede milieutoestand [...] te bereiken'.

Positief is dan weer dat de lidstaten ertoe gehouden blijven tegen 2021 aan te tonen dat er zich over het geheel genomen een positieve ontwikkeling in de richting van een goede milieutoestand heeft voorgedaan. Op basis van het gemeenschappelijk standpunt zal het niet volstaan dat zij tegen 2021 mariene strategieën hebben uitgewerkt als die strategieën niet hebben geresulteerd in een verhoogde bescherming van het mariene milieu.

Bovendien blijft de volledige totstandbrenging van een goede milieutoestand het ultieme doel van de richtlijn, aangezien andere verwijzingen naar dit begrip in de richtlijn niet zijn gewijzigd (zie bv. artikel 13).

- **de invoering van een nieuwe bepaling die de lidstaten ontheft van de verplichting bepaalde uitvoeringsmaatregelen te nemen als er geen noemenswaardig risico bestaat voor het mariene milieu of als er sprake zou zijn van buitensporige kosten:** Deze nieuwe bepaling komt bovenop de reeds bestaande waarborgen met betrekking tot uitvoeringskosten in het ontwerp-voorstel (met name artikel 13, lid 3). De noodzaak om het ontbreken van enig noemenswaardig risico dan wel het bestaan van buitensporige kosten aan te tonen, wordt in het gemeenschappelijk standpunt onvoldoende geëxpliciteerd.

Andere belangrijke wijzigingen betreffen:

- **de manier waarop de kaderrichtlijn mariene strategie en de kaderrichtlijn water geografisch op elkaar aansluiten:** De definitie van "mariene wateren" in artikel 3 is gewijzigd om dat begrip uit te breiden tot onder de kaderrichtlijn water vallende mariene wateren voor wat betreft voor mariene ecosystemen belangrijke elementen die in de kaderrichtlijn water buiten beschouwing blijven. Een uitbreiding van de werkingssfeer van de richtlijn mariene strategie tot onder de kaderrichtlijn water vallende mariene wateren is noodzakelijk om een coherente uitvoering van beide richtlijnen te garanderen: mariene ecosystemen storen zich immers niet aan kunstmatige administratieve grenzen. Een meer omvattende geografische afstemming tussen beide richtlijnen, ook met betrekking tot kustwateren en zelfs overgangswateren (d.w.z. oppervlaktewateren in de buurt van riviermondingen die brak zijn omdat zij de invloed ondergaan van de nabijheid van kustwateren) zou niettemin verkieslijk zijn geweest.
- **Controle van de Commissie over de uitvoering (artikelen 12 en 16):** De controle van de Commissie over de uitvoering van de richtlijn wordt in het gemeenschappelijk standpunt afgezwakt: haar rol wordt beperkt tot het geven van advies op basis van de kennisgevingen van de lidstaten.
- **Nieuwe bepaling m.b.t. een regeling voor de snelle uitvoering van proefprojecten (artikel 5, lid 3):** In het gemeenschappelijk standpunt is een nieuwe bepaling opgenomen die de mogelijkheid biedt om de programma's van maatregelen vervroegd toe te passen in zogeheten proefgebieden die door de betrokken lidstaten worden aangewezen.
- **Schrapping van de verwijzing naar individuele lidstaten in artikel 4:** Het gemeenschappelijk standpunt vermeldt alleen de mariene regio's en voorgestelde subregio's, zonder de daaraan grenzende lidstaten te specificeren.

4. CONCLUSIE

De Commissie is van mening dat het gemeenschappelijk standpunt, dat door alle lidstaten op één na is aangenomen (Italië heeft zich onthouden), een belangrijke stap vormt naar de vaststelling van de kaderrichtlijn mariene strategie.

De Commissie merkt evenwel op dat het gemeenschappelijk standpunt minder ambitieus is dan het oorspronkelijke voorstel van de Commissie, met name wat betreft het algemene ambitieniveau, het verbindende karakter van de doelstelling "goede milieutoestand" en de uitvoeringskosten. Wat dit laatste punt betreft wijst de Commissie erop dat goed beleid afhankelijk is van goede informatie, en dat de lopende beoordelings- en monitoringprogramma's op EU-niveau onvolledig en onvoldoende geïntegreerd zijn.

Wel vindt de Commissie het positief dat in het gemeenschappelijk standpunt onomwonden de dringende noodzaak wordt erkend van een geïntegreerde Europese benadering om onze zeeën en oceanen doeltreffender te beschermen. Ook de verwijzingen naar het belang van samenwerking en coördinatie tussen lidstaten en niet-EU-landen bij de ontwikkeling en uitvoering van mariene strategieën in een regionale context zijn een goede zaak. Ten slotte is ook de toevoeging van beschrijvende elementen aan de definitie van "goede milieutoestand" nuttig, ook al had de Commissie de voorkeur gegeven aan descriptoren die betrekking hebben op milieukwaliteitselementen i.p.v. specifieke milieubelastende factoren.